

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Узп 242/2014
25.02.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Олге Ђуричић, председника већа, Драгана Скока и Бранка Станића, чланова већа, са саветником Рајком Милијаш, као записничарем, одлучујући о захтеву Агенције за реституцију Републике Србије, Јединица за конфесионалну реституцију Београд, Немањина број 4, за преиспитивање судске одлуке – пресуде Управног суда III-5 У 9068/12 од 20.06.2014. године, уз учешће Републике Србије коју заступа Државно правобранилаштво и са противном странком Р. ж. у. С.И.Н. из Г., Општина Ш., кога заступају адвокати И.М. и М.М.-М. из Н.С., улица ..., у предмету враћања одузете имовине црквама и верским заједницама, у нејавној седници већа одржаној дана 25.02.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

Захтев се **УВАЖАВА, УКИДА** пресуда Управног суда III-5 У 9068/12 од 20.06.2014. године и предмет враћа истом суду на поновно одлучивање.

Образложење

Побијаном пресудом уважена је тужба Сремске бискупије – Р. ж. у. С.И.Н. из Г. поднета против решења Агенције за реституцију Републике Србије, Јединица за конфесионалну реституцију број 46-00-01211/2008-03 од 25.06.2012. године, којим је одбијен захтев тужиоца за враћање катастарских парцела ближе означених у диспозитиву наведеног решења с тим да свака странка сноси своје трошкове поступка.

У захтеву за преиспитивање побијане пресуде поднетом због повреде правила поступка и погрешне примене материјалног права подносилац наводи да Управни суд у побијаној пресуди није поступио у складу са чл. 26. став 2. и 27. Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама, обзиром да је члан 27. став 1. наведеног закона условна правна норма, чија императивност наступа тек ако су подносиоцу захтева недоступне исправе. Земљишне књиге су јавне исправе и свако има право увида у њих и добијања извода и копија аката и збирке исправака саставног дела земљишних књига, а што подносилац захтева није учинио односно није доставио у поступку доказ немогућности прибављања акта. Указује на то да је актом Бискупског викаријата Ђ. од 06.06.1947. године, који се

налази у списима предмета, римокатолички свештеник својеручно потписао да земљиште тужиоца није потпало под удар Закона о аграрној реформи. Предлаже да суд захтев уважи, а побијану пресуду укине и предмет врати Управном суду на поновно одлучивање.

Државно правобранилаштво, законски заступник Републике Србије, у одговору на захтев се у свему придружује наводима захтева и предлаже да суд захтев уважи и предмет врати Управном суду на поновно одлучивање.

Противна странка, у одговору на захтев наводи да су уз допуну тужбе приложили оверене фотокопије извода из земљишних књига и то зу. бр. 94 и бр. 95 КО Г., из којих се несумњиво може утврдити да су били уписани као власници одузетих катастарских бројева парцела које су наведене у уверењу о идентификацији, које као јавне исправе по члану 154. ЗУП-а доказују истинитост онога што се у њима наводи, чиме су потврдили да постоји основ за примену члана 27. Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама. Допис упућен од жупника из Г. Бискупском Ординаријату у Ћ. је приватна исправа и не доказује оно што у свом захтеву подносилац наводи. Истиче да је погрешно закључивање из оспореног решења и побијане пресуде да у поступку није достављен доказ о немогућности прибављања аката, јер се обрађала историјском архиву, који је у обавештењу од 05.10.2010. године навео да одлука о одузимању није пронађена у архиву, а управо из дог доказа – обавештења доносилац решења погрешно закључује да иста није донета. Напомиње да је и заштитник грађана у свом редовном годишњем извештају за 2010. годину констатовао да Агенција, као део извршне власти, не примењује Закон о реституцији црквене имовине како он гласи и врши својеврсну блокаду враћања црквене имовине. Предлаже да суд захтев као неоснован одбије.

Поступајући по поднетом захтеву и испитујући побијану пресуду у границама захтева, у смислу члана 54. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" 111/09), Врховни касациони суд је нашао:

Захтев је основан.

Према образложењу побијане пресуде, тужба је уважена и поништено оспорено решење јер је исто донето уз повреду члана 199. став 2. Закона о општем управном поступку јер тужени орган није у образложењу решења дао разлоге зашто није применио члан 27. Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама, односно зашто тужени орган није од Републике Србије, као обавезника враћања, тражио доказ на основу чега је уписан као власник означеног земљишта, а што је странка тражила пре доношења одлуке. У поновном поступку тужени орган је у обавези да од Републике Србије, коју је тужилац означио као обавезника враћања, да затражи да ли поседује доказ на основу кога је извршен упис земљишта на Републику Србије после 1945. године, односно тек на основу тог доказа да донесе одлуку да ли тужилац испуњава услове за враћање земљишта како је то у захтеву постављено.

Оцењујући законитост побијане пресуде, Врховни касациони суд налази да се закључивање Управног суда у побијаној пресуди да је Агенција била у обавези да од Републике Србије као обавезника враћања затражи доказ на основу кога је

извршен упис земљишта на Републику Србију после 1945. године, сходно члану 27. Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама, и да на основу тог доказа донесе одлуку по поднетом захтеву за враћање одузетог земљишта, и налази да се исто не може прихватити као правилно. Ово стога што је чланом 27. Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама ("Службени гласник РС" 46/06) прописано да ако су подносиоцу захтева недоступне исправе из члана 26. овог закона, Агенција ће по службеној дужности од обвезника враћања или трећих лица да захтева доказе о веродостојности постојања права. Из списка произилази да до доношења оспореног закључка подносилац захтева није доставио туженом органу ни један доказ који би указао на немогућност прибављања аката прописаних чланом 26. став 2. истог закона па и појединачног правног акта о упису права власништва на Републику Србију, после 1945. године, на спорном земљишту. Ово код чињенице да је тужени орган у поступку утврдио на основу обавештења Дирекције за реституцију, РГЗ, Служба за катастар непокретности Шид, Општинска управа Шид и дописа Основног суда у Сремској Митровици, Судска јединица у Шиду, да не поседује акт или било какав доказ о одузимању имовине тужиоца нити да је установљено одузимање имовине од истог. Поред тога, тужени орган је утврдио да предметна имовина чије се враћање тражи није могла пасти под удар аграрне реформе, будући да је увидом у достављени документ утврђено да иста не прелази 10 хектара, а републичким Законом о аграрној реформи и унутрашњој колонизацији ("Службени гласник НРС" 5/48... 34/56) чланом 3. став 3. је прописано да под удар Закона о аграрној реформи и унутрашњој колонизацији потпада земљиште које поседују поједине богомоље, манастири и верске установе и то вишак преко 10 хектара.

Суд је ценио и остале наводе захтева као и наводе из одговора на захтев и налази да су исти без утицаја на другачију оцену законитости побијане пресуде, јер је на основу списка предмета несумњиво утврђено да подносилац захтева за враћање одузете имовине у поступку није доставио доказ који указује на немогућност прибављања аката прописаних чланом 26. став 2. Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама због чега Агенција није била у обавези да сходно члану 27. истог закона по службеној дужности обезбеди неопходне доказе.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је нашао да су побијаном пресудом повређена правила поступка која су од утицаја на решење ствари, па је на основу члана 55. став 3. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" 111/09) одлучио као у диспозитиву ове пресуде и предмет вратио Управном суду који је дужан да расправи питања на која му је указано овом пресудом.

ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ КАСАЦИОНОМ СУДУ

дана 25.02.2015. године, Узп 242/2014

Записничар,
Рајка Милијаш,с.р.

Председник већа-судија,
Олга Ђуричић,с.р.